

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2016/45
Karar Sayısı : 2016/41
Karar Tarihi : 26.5.2016
R.G. Tarih – Sayısı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 6. İş Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun, 15.5.2008 tarihli ve 5763 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle değiştirilen 30. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin "...21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve..." bölümünün, Anayasa'nın 10. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: İdarenin işçi alımı kapsamında davacı hakkında tesis ettiği işe alım işlemi daha sonra iptal etmesi nedeniyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 30. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır."

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Osman KODAL tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için, elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın

bulunması, iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak yasa kuralları ise davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

3. Yöntemine uygun olarak açılan bir davanın varlığı, öncelikle o davanın kanunla görevli kılınan mahkemede açılmış olması koşuluna bağlı bulunmaktadır. Görevli mahkemenin belirlenmesinde de dava konusu uyuşmazlığın niteliği önem taşımaktadır.

4. İtiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'de bakılmakta olan dava, Jandarma Genel Komutanlığı'nda uzman çavuş olarak görev yaptığı sırada terör örgütü ile girilen silahlı çatışmada malul sayılmayacak derecede yaralanan ve sözleşme süresinin sona ermesinden sonra sözleşmesi yenilenmeyen davacının, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananların istihdamı kapsamında yaptığı başvurusunun Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından kabul edilerek yapılan uygulama sınavında da başarılı olduğunun kendisine bildirilmesinden sonra tesis edilen işe alım işleminin, 3269 veya 6191 sayılı Kanun'lar kapsamında uzman erbaş ya da sözleşmeli erbaş olarak görev yapmakta iken terör olaylarının tesiri ile malul sayılmayacak şekilde yaralananların bu haktan faydalanamayacağı gerekçesiyle Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nca iptal edilmesi üzerine bu işlemin iptaline ilişkindir.

5. Anayasa'nın 158. maddesinin birinci fıkrasında Uyuşmazlık Mahkemesinin, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili olduğu belirtilmiş, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "*Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma*" başlıklı 10. maddesinde, görev uyuşmazlığı çıkarmanın, adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili başsavcı veya başkanun sözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesi olduğu; yetkili Başsavcı veya Başkanın sözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemesinde en geç birinci oturumda, ceza mahkemelerinde delillerin ikamesine başlamadan önce; idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

6. 2247 sayılı Kanun'un 12. maddesinde de görev itirazında bulunan kişi veya makamın, itirazın reddine ilişkin kararın verildiği tarihten, şayet bu kararın tebliği gerekiyorsa tebliğ tarihinden başlayarak onbeş gün içinde, uyuşmazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere iki nüsha dilekçeyi itirazı reddeden yargı merciine vermesi gerektiği belirtilmiştir. Bu bağlamda adli, idari ve askeri bir yargı mercine açılmış davada, görev itirazında bulunulması hâlinde, bu itiraz hakkında bir karar verilmesi, verilen kararın itirazın reddine ilişkin olması durumunda bu kararın itirazda bulunan tarafa tebliğ edilerek görev uyuşmazlığı çıkarma konusunda imkân tanınması gerekmektedir.

7. Bakılmakta olan davada davalı vekili tarafından, davacı ile davalı idare arasında işçi - işveren ilişkisinin bulunmadığı, davacının talebinin idari işlemin iptali istemi olduğundan uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu belirtilerek görev itirazında bulunulmuş, ancak Mahkemece davalı vekilinin görev itirazı hakkında herhangi bir karar verilmeden ve bu itirazla ilgili hukuki süreç tamamlanmadan Anayasa Mahkemesine itiraz başvurusunda bulunulmuştur.

Esas Sayısı : 2016/45
Karar Sayısı : 2016/41

8. Açıklanan nedenlerle davalı vekilinin görev itirazı hakkında herhangi bir karar verilmeden ve bu itirazla ilgili hukuki süreç tamamlanmadan Ankara 6. İş Mahkemesince yapılan itiraz başvurusunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III- HÜKÜM

22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun, 15.5.2008 tarihli ve 5763 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle değiştirilen 30. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin "...21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve..." bölümünün iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun, Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle esas incelemeye geçilmeksizin REDDİNE, 26.5.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	Üye
Serruh KALELİ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Alparslan ALTAN
Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN	Muammer TOPAL
Üye	Üye	Üye
M. Emin KUZ	Hasan Tahsin GÖKCAN	
Üye	Üye	

Esas Sayısı : 2016/45
Karar Sayısı : 2016/41

Kadir ÖZKAYA

Rıdvan GÜLEÇ